Alcohol en de hersenen

24 april 2007

Voor de eerste keer hielden we op dinsdag 24 april 2007 een 'grote' studiedag in samenwerking met St.-Kamillus Bierbeek. Tegen 9 uur liep de stadsfeestzaal van Tienen vol, en kon de dag beginnen. Tweehonderd mensen, waarvan een behoorlijk aantal van ons eigen ziekenhuis, waren erop uit meer kennis op te doen omtrent de invloed van alcohol op dat wonderbaarlijke orgaan dat de hersenen toch zijn.

Dr. Haekens beet de spits af met een referaat over ouderen en alcohol. Ze hield een goed onderbouwd pleidooi voor meer aandacht voor, en het systematisch bespreken van het alcoholgebruik in de ouderenzorg. Alcoholmisbruik bij ouderen wordt immers vaak niet gedetecteerd, terwijl de gevolgen ervan niet te onderschatten zijn. Bovendien zijn de cognitieve deficits bij ouderen moeilijker te recupereren. Toch is behandeling zinvol en vaak effectief.

Dan volgde de verrassing van de dag: een muzikaal intermezzo door Dr. Dirk Liessens van Bierbeek op gitaar, en Pieter Vaes, eveneens van Bierbeek, op dwarsfluit. Zij brachten een gesmaakte versie van "The liquor store" van The Scabs, zeer toepasselijk gezien het thema van de dag.

Tweede spreker was Dr. Stan Vranckx, voor de ouderen onder ons nog welbekend. Hij hield het zeer verscheiden publiek in de ban met zijn uiterst heldere uiteenzetting over de structuur en de werking van de hersenen, en de invloed van alcohol hierop. Ikzelf heb deze complexe materie in ieder geval nog nooit zo beeldend en 'gemakkelijk' horen uitleggen. De verzuchtingen die ik rondom mij kon opvangen: 'Wat een boeiende man, die mag nog een hele tijd doorpraten...'. Dat is genoteerd, we zullen hem zeker nog als spreker vragen nu hij weer hier in de buurt woont.

Na een lekker kopje koffie bracht Dr. Hendrik Peuskens een overzicht van wat de huidige beeldvormingstechnieken ons kunnen leren over de effecten van alcohol op de hersenen. Het zijn veelbelovende technieken, die toelaten om echt, en bij leven, te zien hoe hersenen reageren op alcohol. Er hangt uiteraard wel een prijskaartje aan, en de gegevens moeten gecombineerd worden met neuropsychologisch onderzoek, en met de genetische en de sociale gegevens van de patiënten.

Daarna konden we opnieuw genieten van een artistiek tussendoortje: "Einstein brain" van Admiral Freebee met inderdaad ook beeldvormingstechnieken. Knap in elkaar gestoken, en met als conclusie: maak de dingen zo eenvoudig mogelijk, maar niet eenvoudiger dan dat. Een doordenkertje…

Als laatste spreker bracht Bart Schepens, klinisch psycholoog van Bierbeek, een overzicht van de neuropsychologische stoornissen die bij alcoholisten kunnen optreden, en mogelijke handvaten voor rehabilitatie. Hij pleitte ervoor om de 'gezond verstand' aanpak die al te vaak gehanteerd wordt te vervangen door wetenschappelijk onderbouwde methodes. Leren leven en omgaan met beperkingen is daarbij voor mensen met een Korsakow syndroom van groot belang, stapsgewijs werken in een veilig milieu onontbeerlijk.

Een wandelingetje door Tienen onder een stralende zon bracht ons terug naar het ziekenhuis voor een lekkere maaltijd. In de namiddag konden de deelnemers aan vijf verschillende workshops, gericht naar de verschillende disciplines, een aantal thema's verder uitdiepen.

Een gezellige receptie sloot de dag af. Dr. Mark Eneman, hoofdgeneesheer van Bierbeek, verduidelijkte in zijn boeiend slotwoord de rode draad van de dag. Ik kan me enkel maar aansluiten bij zijn dankwoord: aan de organisatoren (voor ons ziekenhuis Jill Hermans en Nico Deblaere), aan de sprekers, aan de keuken, aan de technische dienst, en alle andere betrokkenen.

Zeker voor herhaling vatbaar!

M. Koninckx

Dr. Stan Vranckx

Pieter Vaes
Dr. Dirk Liessens

Dr. An Haekens

Dr. Hendrik Peuskens

Dr. Stan Ansoms

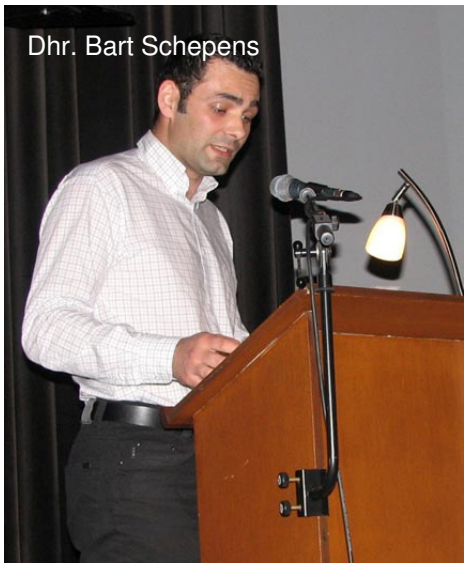
Dhr. Bart Schepens

Dr. Mark Eneman